

Themabladen beroepscode

In gesprek met
elkaar over
'deugdelijk'
handelen,
dilemma's en
integriteits-
risico's

Beroepscode
politie

« waakzaam en dienstbaar »

Integer,
betrouwbaar,
moedig en
verbindend

Inleiding

Themablad beroepscode

Integer Betrouwbaar Moedig Verbindend

Themabladen beroepscode

Beroepscode politie

Deze themabladen vormen een bijlage bij de beroepscode politie. In de themabladen zijn verschillende onderwerpen uitgewerkt. Aan de hand hiervan kun je over de onderwerpen in gesprek gaan tijdens een werkoverleg of deze gebruiken om meer over de onderwerpen te weten te komen. De informatie is niet uitputtend. Er staan diverse dilemma's in die collega's hebben aangedragen.

Voel je vrij om onderling casuïstiek te bespreken.

Integriteit en professionaliteit

Integriteit is één van de kernwaarden van de politie, naast moedig, betrouwbaar en verbindend. Integriteit gaat niet alleen over het handelen van individuen, maar ook over de organisatie als geheel. Het is verbonden met professionaliteit en vakmanschap.

Het is goed om regelmatig met elkaar te spreken wat je onder 'deugdelijk' handelen verstaat, welke dilemma's je

ervaart en welke (integriteits)risico's je tegenkomt in je dagelijkse werk.

In de beroepscode staat integer beschreven als:

'Ik ben onafhankelijk in mijn optreden. Ik handel niet uit eigenbelang, maar voor de veiligheid van de burger, mijn collega en mijzelf. Ik ben mij bewust dat ik als politieambtenaar 24/7 een voorbeeldfunctie vervul. Ik zorg ervoor dat mijn gedrag tijdens de dienst, daarbuiten, maar bijvoorbeeld ook op social media het imago van de politie niet schaadt. Als iets is voorgevallen waarbij ik twijfel over mijn uitlatingen of handelen, neem ik hiervoor verantwoordelijkheid en spreek mij hierover uit.'

Actualiteit

Het is nadrukkelijk de bedoeling om de themabladen steeds aan te passen aan de actualiteit. Als je aanvullingen hebt of een onderwerp mist, stuur dan een mail aan beroepscode@knp.politie.nl.

Het aannemen van geschenken

Mensen geven geschenken om hun dankbaarheid te tonen, bijvoorbeeld voor goed politieoptreden. Maar er worden ook cadeaus gegeven met de intentie er zelf voordeel uit te halen. De schenker verwacht een wederprestatie of stuurt daar op aan. Het aannemen van een geschenk dat wordt gegeven met de intentie er voordeel uit te halen, is in strijd met de ambtseed of belofte.

Kader

Ik toets of het aannemen van een geschenk mij belemmert in mijn werkzaamheden. Als ik twijfel, neem ik het geschenk niet aan.

Ik kan een geschenk aannemen als:

- Het geen afbreuk doet aan mijn onafhankelijkheid als ambtenaar
- Het geen (contant) geld of korting in welke vorm dan ook betreft
- Een leidinggevende toestemming heeft gegeven het geschenk aan te nemen c.q. te behouden

Het aannemen van een geschenk met een waarde van meer dan € 50,00 is niet toelaatbaar. De enige uitzondering die hiervoor kan gelden is als het geschenk wordt gegeven door een internationale relatie. Ook als ik een geschenk niet aanneem, meld ik dit aan mijn leidinggevende.

Dilemma's

- Een medewerker van het circus vraagt of hij op het bureau gratis toegangstickets mag achterlaten voor medewerkers van de politie. Hoe ga je hiermee om?
- Je bent op dienstreis in het buitenland. Na een diner weigert de restaurantiergenaar betaling. Hij zegt dat het een eer is dat de politie bij hem komt eten. Wat doe je?
- Je hebt jaren gewerkt als wijkagent en gaat nu bij de recherche werken. Bij je afscheid in de wijk krijg je cadeaus van buurtbewoners. Hoe ga je hiermee om?
- Je bent inkoper. Na de productintroductie van het nieuwste telefoonmodel ontvang je, samen met andere collega's, van leverancier X het nieuwste model. Wat doe je?
- Je krijgt bij de patatzaak in je werkgebied een grote friet voor de prijs van een kleine friet. Hoe ga je hiermee om?

Themablad beroepscode

'Ik zweer (beloof), dat ik, om iets in mijn betrekking te doen of te laten, van niemand, middellijk of onmiddellijk, enige beloften of geschenken zal aannemen.'

(Uit de ambtseed/belofte)

Hulpvragen

Om tijdens een (team)bijeenkomst dit thema meer concreet te maken:

1. Er zijn verschillende 'do's en don'ts' met betrekking tot dit thema. Welke is/zijn het meest op jou en je werk van toepassing?
2. Kun je een praktijkvoorbeeld noemen waarin de 'do's en don'ts' een rol speelden? Welke afwegingen maakte je toen?
3. Zou je met het inzicht van nu hetzelfde doen? Zo nee, wat zou je nu anders doen en waarom?

Wet- en regelgeving

[Aanbestedingswet 2012](#)

[Artikel 55c Brvp](#)

[Artikel 14b Brvp](#)

Gedrag in vrije tijd

De politie is als werkgever zeer terughoudend in het opleggen van gedragsregels aan medewerkers in de privé-tijd. De voorbeeldfunctie van een politiemedewerker houdt echter niet op na diensttijd. De keuze voor het werken bij de politie betekent daarom iets voor zijn gedrag in en buiten dienst.

Kader

- Ik zorg ervoor dat mijn gedrag (ook in vrije tijd) geen imagoschade oplevert voor de politie.
- Ik gebruik geen drugs (hard- of softdrugs).
- Alcohol mag geen invloed hebben op mijn functioneren. Overmatig alcoholgebruik in vrije tijd kan imagoschade opleveren voor de politie en mijzelf in een kwetsbare positie brengen.
- Ik zorg ervoor dat ik niet in een chantabele of anderszins kwetsbare positie terechtkom. Als dit wel dreigt te gebeuren (bijvoorbeeld door financiële problemen of familiale criminele contacten) bespreek ik dit met mijn leidinggevende.

Dilemma's

- Je gaat naar een groot feest en je weet dat daar veel drugs gebruikt en verhandeld worden. Uiteraard gebruik je zelf geen drugs. Ga je?
- De neef met wie je opgroeide, is veroordeeld wegens fraude. Hij komt binnenkort vrij. Zijn vrouw nodigt je uit voor zijn welkomstfeestje. Wat doe je?
- Volgens je zwager woont een van je collega's samen met een drugsdealer. Wat doe je?
- Je gaat verbouwen en vraagt een aantal offertes op. Welke factoren spelen in de afweging voor jou een rol?
- Je wilt met een groep vrienden naar een festival. Je vrienden gebruiken drugs, jij niet. Ga je mee?
- Je spreekt af met een jeugdvriend in een coffeeshop. Kan dat?
- Op een feestje heb je twee biertjes gedronken. Je partner vraagt of jij naar huis wilt rijden. Wat doe je?

Hulpvragen

Om tijdens een (team)bijeenkomst dit thema meer concreet te maken:

1. Niet alle 'do's en don'ts' zijn even concreet. Welke vind je het moeilijkst om invulling aan te geven?
2. Welke aspecten spelen volgens jou een rol bij het geven van deze invulling?
3. Zouden er volgens jou ten aanzien van dit thema meer concrete verboden of geboden gesteld moeten worden? Zo ja, welke en waarom?

Wet- en regelgeving

[Artikel 76 Barp](#)

[Artikel 125 Ambtenarenwet](#)

Themablad beroepscode

'Ik zweer (beloof), dat ik mij zal gedragen zoals een goed ambtenaar betaamt, dat ik zorgvuldig, onkreukbaar en betrouwbaar zal zijn en dat ik niets zal doen dat het aanzien van het ambt zal schaden.'
(Uit de ambtseed/beloofte)

Gebruik dienstmiddelen

Themablad beroepscode

Politiemedewerkers gebruiken voor hun werk dienstmiddelen, zoals sleutels, laptops, kleding en geweldsmiddelen. Daarnaast maken ze gebruik van dienstvoertuigen, koffie-apparaten, printers etc. Deze middelen zijn geen persoonlijk eigendom en er moet zorgvuldig mee worden omgegaan. Goederen die van dienstwege zijn verstrekt, blijven eigendom van de organisatie.

Kader

- Ik gebruik dienstmiddelen zorgvuldig en alleen voor het doel waarvoor ze zijn verstrekt.
- De diensttelefoon is bedoeld voor het uitvoeren van mijn werk. Een (beperkt) privégebruik is toegestaan. De diensttelefoon is echter geen vervanging van mijn privételefoon.
- Ik ben persoonlijk verantwoordelijk voor de dienstmiddelen die aan mij zijn verstrekt.
- Ik eigen me geen dienstmiddelen toe voor privégebruik.
- Ik ben me bewust van de risico's die geweldsmiddelen met zich meebrengen en ga daar volgens de kaders mee om.
- Als ik vertrek bij de politie, lever ik mijn dienstmiddelen in.

Dilemma's

- Je wordt op straat benaderd door een castingmedewerker van een politiserie. Ze vraagt je of je wilt meedoen als figurant in de serie die ze nu aan het opnemen zijn. Je hoeft alleen even in uniform met een dienstauto langs te rijden. Hoe ga je hiermee om?
- Je vriend heeft een boekwinkel. Het is de week van 'het spannende boek'. Hij vraagt je of hij niet wat uniformkleding en politieattributen van je kan lenen. Wat doe je?
- Een collega heeft teveel effen politie-shirts besteld en geeft ze aan zijn vader zodat hij erin kan klussen. Wat doe je?
- Je hebt een cursus presenteren gevolgd en hiervoor heeft de organisatie studieboeken betaald. Na de studie heb je de boeken niet meer nodig. Wat doe je ermee?

- Bij het surfen op Marktplaats zie je verschillende dienstmiddelen die worden aangeboden. Wat doe je?
- Je neemt je diensttelefoon mee op vakantie. Hoe gebruik je deze?

Hulpvragen

Om tijdens een (team)bijeenkomst dit thema meer concreet te maken:

1. Niet alle 'do's en don'ts' zijn even concreet. Welke vind je het moeilijkst om invulling aan te geven?
2. Welke aspecten spelen volgens jou een rol bij het geven van deze invulling?
3. Zouden er volgens jou ten aanzien van dit thema meer concrete verboden of geboden gesteld moeten worden? Zo ja, welke en waarom?

Wet- en regelgeving

[Artikel 56 Barp](#)

[Artikel 57 Barp](#)

[Artikel 58 Barp](#)

Veilig werkklimaat

Organisatie en medewerkers zijn samen verantwoordelijk voor een veilig werkklimaat. Een gezond en veilig werkklimaat leidt tot gezonde en gemotiveerde werknemers. Onder een veilig werkklimaat worden zowel de sociale veiligheid als de fysieke veiligheid verstaan.

Kader

- Ik span me in om een bijdrage te leveren aan een veilig werkklimaat.
- Ik behandel collega's met respect. Ik heb respect voor de rechten, standpunten en identiteit van de ander.
- Ik ben aanspreekbaar en spreek aan op ongewenste omgangsvormen en gedrag.
- Ik onthoud mij van elke vorm van pesten, intimidatie, seksueel getinte opmerkingen en discriminatie of gedragingen tegen een persoon, die door de ander of toehoorders kunnen worden ervaren als ongewenst en kwetsend.

Dilemma's

- Je hoort een collega neerbuigend praten over een andere collega. Wat doe je?
- Een collega vertelt op de werkvloer regelmatig op luide toon moppen die

jouw fatsoensgrenzen overschrijden.

Wat doe je?

- Tijdens IBT krijgt je groep de opdracht met de wapenstok op kussens te slaan. Je ziet dat de groep naast je bij wijze van grap naast het kussen op het bovenbeen van een collega slaat. Wat doe je?
- Tijdens het wisselen van de dienst zie je dat de koelvloeistof van de auto bijna op is. Wat doe je?
- Je bent sinds kort leidinggevende. Het valt je op dat ieder teamlid een bijnaam heeft die refereert aan uiterlijke kenmerken. Ieder teamlid wordt hier consequent mee aangesproken. Wat doe je?
- Je bent forensisch medewerker. Je wordt geregeld met schokkende zaken geconfronteerd. Je collega's maken hier onderling grappen over. Wat doe jij?

Themablad beroepscode

'Allen die zich in Nederland bevinden, worden in gelijke gevallen gelijk behandeld. Discriminatie wegens godsdienst, levensovertuiging, politieke gezindheid, ras, geslacht of op welke grond dan ook, is niet toegestaan.'
(Artikel 1 Grondwet)

Hulpvragen

Om tijdens een (team)bijeenkomst dit thema meer concreet te maken:

1. Niet alle 'do's en don'ts' zijn even concreet. Welke vind je het moeilijkst om invulling aan te geven?
2. Welke aspecten spelen volgens jou een rol bij het geven van deze invulling?
3. Zouden er volgens jou ten aanzien van dit thema meer concrete verboden of geboden gesteld moeten worden? Zo ja, welke en waarom?

Wet- en regelgeving

Arbeidsomstandighedenwet
Algemene wet gelijke behandeling

Omgaan met informatie

De politie beschikt over veel informatie. De burger en veiligheidspartners moeten erop kunnen vertrouwen dat er zorgvuldig met de informatie wordt omgegaan. Het schenden van dit vertrouwen kan ook imagoschade opleveren.

Kader

- Ik ga zorgvuldig om met de mij toevertrouwde informatie en houd me aan de daarvoor geldende wet- en regelgeving.
- Ik raadpleeg de politiesystemen alleen als dat noodzakelijk is voor de uitoefening van mijn functie.
- Ik gebruik de politiesystemen nooit voor privé zaken of voor mijn eigen nieuwsgierigheid of die van een ander.
- Ook intern houd ik er rekening mee met wie ik verkregen informatie deel.
- Ik blijf actief op de hoogte van de risico's en tips die zijn verbonden aan het omgaan met (digitale) informatie.
- Digitale operationele informatie breng ik niet zonder overleg met een informatiespecialist buiten het digitale politienetwerk.
- De clean desk policy houdt in dat ik aan het einde van mijn werkdag/dienst mijn bureau leeg achterlaat.

- Ik vergrendel mijn werkplek als ik deze verlaat.
- Vertrouwelijke documenten hoor ik niet mee naar huis te nemen. In uitzonderlijke gevallen waar dit wel nodig is, heb ik hierover overleg met mijn chef.
- Openbare informatie mag ik naar mijn privé email sturen. Voor politie interne en hoger gerubriceerde informatie is mailen buiten het politiedomein (@politie.nl) in principe niet veilig. Uitzondering zijn de ketenpartners met wie de politie een beveiligde verbinding heeft.

Dilemma's

- Bij de burens zie je een politieauto voor de deur staan. Mag je de systemen raadplegen om te zien wat er speelt?
- Je bent leidinggevende. De moeder van één van jouw medewerkers ligt op sterven. De artsen verwachten dat ze

Themablad beroepscode

'Ik zweer (beloof) dat ik ... de zaken, waarvan ik door mijn ambt kennis draag en die mij als geheim zijn toevertrouwd, of waarvan ik het vertrouwelijk karakter moet begrijpen, niet zal openbaren aan anderen, dan aan hen, aan wie ik volgens de wet of ambtshalve tot mededeling verplicht ben.'
(Uit de ambtseed/belofte)

- binnen een paar dagen overlijdt. Hij heeft al jaren geen contact met zijn verslaafde zus. Hij vraagt of hij in BVI-IB mag kijken om te zien of hij haar actuele verblijfplaats kan achterhalen zodat hij haar kan informeren. Wat zeg je?
- Jouw team organiseert lokaal een verkeers/snelheidscontrole. Je deelt deze informatie via de WhatsApp met bevriende collega's uit de hele eenheid. Mag dit?
- Je bent wijkagent en een actieve Twitteraar. Je hoort dat een burger een filmpje op YouTube heeft geplaatst. Als je dat filmpje bekijkt zie je hoe twee 'flipperende' dames zich toegang tot een woning verschaffen. Eindelijk zijn ze in beeld. Wat ga je hiermee doen?
- Je herkent het nieuwe vriendje van je buurmeisje uit de briefing als loverboy. Wat doe je?

- Je hoort in de coupé naast je twee collega's praten over een gevoelige zaak en daarbij ook namen noemen. Wat doe je?
- Bij het schoolplein van je kinderen hoor je ouders praten over een gepleegde mishandeling. Je denkt dat deze informatie van belang kan zijn voor het lopende rechercheonderzoek. Wat doe je?
- Je collega trekt familie, vrienden en jezelf na om zo vertrouwd te raken met de politie systemen. Wat zeg je tegen hem?
- Met je MEOS toestel bekijk je van wie de auto is die al drie dagen bij jou voor de deur geparkeerd staat. Mag dit?
- Als je terugkomt van een bespreking op je werkplek, zie je dat op aantal bureaus telefoons en tablets liggen. Collega's zijn met pauze gegaan. Wat doe je?

Hulpvragen

Om tijdens een (team)bijeenkomst dit thema meer concreet te maken:

1. Er zijn verschillende 'do's en don'ts' met betrekking tot dit thema. Welke is/ zijn het meest op jou en je werk van toepassing?
2. Kun je een praktijkvoorbeeld noemen waarin de 'do's en don'ts' een rol speelden? Welke afwegingen maakte je toen?
3. Zou je met het inzicht van nu hetzelfde doen? Zo nee, wat zou je nu anders doen en waarom?

Wet- en regelgeving

Wet politiegegevens

Wet bescherming persoonsgegevens

Artikel 272 Wetboek van Strafrecht

Social Media

Themablad beroepscode

Social media kunnen bijdragen aan het politiewerk. Ze kunnen gebruikt worden om transparant, betrokken, verantwoordelijk en anticiperend, direct en indirect bij te dragen aan veiligheid. Het zorgvuldig omgaan met social media, zowel voor het werk als privé, moet verankerd zijn in het gedrag van de medewerker.

Kader

- Ik ken en volg de afspraken die binnen de organisatie bestaan over het gebruik en beheer van social media.
- Ik ben me bewust van het bereik en de impact die mijn boodschappen op social media kunnen hebben.
- Ik ben me bewust van de snelle verspreiding die via social media kan plaatsvinden.
- Ik houd ook in social media rekening met mijn voorbeeldfunctie.
- Ik volg de ontwikkelingen in social media die relevant zijn voor mijn werk.
- Ik ben me ervan bewust dat als ik iets zeg in bepaalde gevallen het publiek dit kan opvatten als 'de politie zegt'.
- Ik sta niet zelfstandig en op eigen initiatief de pers te woord maar verwijs naar de afdeling communicatie.

Dilemma's

- Je bent trots op je werk en laat dat graag zien. Als je een mooie aanhouding hebt verricht of goed resultaat hebt behaald, meld je dit op je privétwitteraccount. Kan dit?
- Je gebruikt een fakeaccount om binnen te komen bij het profiel van een derde. Mag dit?
- Op je facebookaccount vermeld je werkzaam te zijn bij de politie. Je bespreekt ook je politieke kleur en geeft je mening over het huidige vluchtelingenbeleid. Kan dit?
- Je noemt geen namen, kun je dan op Facebook bespreken wat je hebt meegemaakt tijdens je werk?
- Je zet foto's die je tijdens de dienst hebt gemaakt op Instagram. Gezichten van verdachten zijn geblurd. Kan dit?

Hulpvragen

Om tijdens een (team)bijeenkomst dit thema meer concreet te maken:

1. Er zijn verschillende 'do's en don'ts' met betrekking tot dit thema. Welke is/zijn het meest op jou en je werk van toepassing?
2. Kun je een praktijkvoorbeeld noemen waarin de 'do's en don'ts' een rol speelden? Welke afwegingen maakte je toen?
3. Zou je met het inzicht van nu hetzelfde doen? Zo nee, wat zou je nu anders doen en waarom?

Representativiteit

Themablad beroepscode

De politieorganisatie staat continu in verbinding met burgers, veiligheidspartners en andere externen. Dit vraagt om een correcte en representatieve uitstraling, ongeacht de functie. Het gaat daarbij om de wijze waarop de medewerker zich presenteert. Ook een correcte bejegening van burgers, veiligheidspartners en collega's is belangrijk. Iedere medewerker is het visitekaartje van de organisatie.

Kader

- Ik ben vertegenwoordiger van de politieorganisatie en ben me daarvan bewust.
- Uiterlijke versieringen horen neutraal en representatief te zijn en horen niet aanstootgevend te zijn. Ik houd rekening met de context waarin ik werk, zoals het werkgebied en de taak. Ik heb geen uiterlijke versieringen die de veiligheid van mijzelf, van collega's en van burgers in gevaar kunnen brengen.
- Ik bejegen de burger, de veiligheidspartner, collega en externen respectvol.
- Ik kom mijn afspraken na. Als ik ze niet kan nakomen, leg ik dit uit.
- Ik gedraag me naar mijn rol, zowel in mijn voorkomen als in inhoudelijke expertise.
- Ik zorg bij afspraken voor vertegenwoordiging op het juiste niveau. Bij twijfel overleg ik met een leidinggevende.

- Ik ben voorbereid bij afspraken.
- Ik vertoon geen gedrag dat de politie in een negatief daglicht zet.
- In gesprekken met partners, externen of burgers laat ik me niet leiden door persoonlijke overtuigingen of meningen.

Dilemma's

- In je functie heb je geen publiekscontact. Kun je op een zomerse dag in een korte broek naar je werk?
- Je bent leidinggevende en hebt in je team een goed functionerende collega. Hij heeft een onverzorgd uiterlijk. Wat doe je?
- Je staat bij een afzetting en koning Willem-Alexander komt langs. Je twittert voor het werk en je volgers weten dat je daar staat. Kun je een foto maken voor hen?
- Een collega draagt haar/zijn kleding

zodanig dat jij het aanstootgevend vindt. Wat doe je?

- Je bent naar de kapper geweest. Je wilde je haar in een natuurlijke kleur geverfd hebben. Het is per ongeluk anders uitgekapt en een knallende kleur geworden. Hoe ga je hiermee om?

Hulpvragen

Om tijdens een (team)bijeenkomst dit thema meer concreet te maken:

1. Niet alle 'do's en don'ts' zijn even concreet. Welke vind je het moeilijkst om invulling aan te geven?
2. Welke aspecten spelen volgens jou een rol bij het geven van deze invulling?
3. Zouden er volgens jou ten aanzien van dit thema meer concrete verboden of geboden gesteld moeten worden? Zo ja, welke en waarom?

Wet- en regelgeving

[Artikel 56 Barp](#)

[Artikel 57 Barp](#)

[Gedragscode leefstijlneutraliteit, 2011](#)

Neven- werkzaamheden

Politiemedewerkers staan midden in de samenleving en zijn maatschappelijk betrokken. Het vervullen van bijvoorbeeld bestuursfuncties in maatschappelijke organisaties komt de ontplooiing van de medewerker ten goede en daardoor indirect ook de organisatie. De politie staat daarom in beginsel positief tegenover nevenwerkzaamheden (betaald of onbetaald). Daarbij moet de medewerker zich wel bewust zijn van mogelijke risico's (waarborgen van onafhankelijkheid, voorkomen van belangenverstrengeling en imagoschade).

Kader

- Mijn nevenfunctie mag het imago van de politie niet schaden.
- Mijn nevenfunctie mag niet leiden tot een (schijn van) verstrengeling met de belangen van de politie, bijvoorbeeld door een te nauwe band tussen de functie bij de politie en de nevenfunctie.
- Mijn nevenfunctie mag geen negatieve invloed hebben op mijn functioneren.
- De combinatie van werk bij de politie en nevenfunctie mag geen overtreding opleveren van de Arbeidstijdenwet.
- Als ik nevenwerkzaamheden verricht dan maak ik geen gebruik van (speciale) kennis of gegevens waarover ik uit hoofde van mijn functie bij de politie beschik of kan beschikken.

Dilemma's

- Je speelt in het weekend in een band en krijgt hiervoor een onkostenvergoeding. Moet je dit melden?
- Jaarlijks wordt een buurtfeest georganiseerd. Het feest geeft ieder jaar geluidsoverlast voor omwonenden. Kun je lid worden van de feestcommissie?
- Je bent penningmeester van een voetbalvereniging. De plaatselijke kroeg, waar regelmatig criminelen komen, wil de voetbalvereniging sponsoren. Wat doe je?
- Je bent een nieuwe leidinggevende. Tijdens de kennismakingsgesprekken met medewerkers kom je er achter dat één van hen in zijn vrije tijd taxichauffeur is.

- Hij zegt mondeling toestemming te hebben gekregen van de vorige leidinggevende. Wat doe je?
- In het weekend sta je achter de bar van een club in je werkgebied. Kan dit?

Hulpvragen

Om tijdens een (team)bijeenkomst dit thema meer concreet te maken:

1. Niet alle 'do's en don'ts' zijn even concreet. Welke vind je het moeilijkst om invulling aan te geven?
2. Welke aspecten spelen volgens jou een rol bij het geven van deze invulling?
3. Zouden er volgens jou ten aanzien van dit thema meer concrete verboden of geboden gesteld moeten worden? Zo ja, welke en waarom?

Themablad beroepscode

'De ambtenaar is verplicht aan het bevoegd gezag ... opgave te doen van de nevenwerkzaamheden die hij verricht of voornemens is te gaan verrichten, die de belangen van de dienst voor zover deze in verband staan met zijn functievervulling kunnen raken.'
(Artikel 55a Barp)

Wet- en regelgeving

Artikel 55a Barp

Artikel 14a Brvp

Artikel 5 lid 2 Wpbr

Artikel 125 quinquies lid 1 aanhef b Ambte-
narenwet

Arbeidstijdenwet

Waarheidsgetrouw opmaken

Processen-verbaal worden op ambtseed of ambtsbelofte opgemaakt. Dit betekent dat de ambtenaar instaat voor de inhoud van het proces-verbaal. Politie-medewerkers registreren hun uren in BVCM. Daarnaast kunnen zij gemaakte onkosten declareren. Het is van belang dat zij dit integer en betrouwbaar doen. Het gaat om gemeenschapsgeld waarvan geen misbruik mag worden gemaakt.

Kader

- Mijn proces-verbaal dient als bewijsmiddel. Ik schrijf alleen op wat ik zelf gezien, gehoord of gedaan heb en waarvan ik zeker ben.
- Ik spreek in de communicatie met partners (bijvoorbeeld officier van justitie, rechter-commissaris), burgers en collega's de waarheid.
- Ik pleeg geen fraude met examens.
- Ik vul mijn urenregistraties en declaraties zorgvuldig en volgens de geldende voorschriften in.

Dilemma's

- Je bent wijkagent en hebt avonddienst. Morgenochtend wordt er in je wijk een bijeenkomst gehouden waarvoor je uitgenodigd bent. Dit levert strijd op met de Arbeidstijdenwet. Hoe verantwoord je je uren?
- Je collega maakt een proces-verbaal op over een aanhouding waar jullie samen bij zijn geweest. De inhoud komt niet helemaal overeen met de waarheid. Hoe ga je hiermee om?
- Je collega declareert reiskosten naar zijn woning 45 kilometer van zijn plaats tewerkstelling. In werkelijkheid blijft hij drie dagen per week bij zijn vriendin op vijf kilometer verwijderd van de plaats tewerkstelling. Wat doe je?
- Jij en je collega maken samen een proces-verbaal op. Je collega is niet aanwezig en vraagt je om zijn handtekening te zetten. Wat doe je?

Hulpvragen

Om tijdens een (team)bijeenkomst dit thema meer concreet te maken:

1. Er zijn verschillende 'do's en don'ts' met betrekking tot dit thema. Welke is/zijn het meest op jou en je werk van toepassing?
2. Kun je een praktijkvoorbeeld noemen waarin de 'do's en don'ts' een rol speelden? Welke afwegingen maakte je toen?
3. Zou je met het inzicht van nu hetzelfde doen? Zo nee, wat zou je nu anders doen en waarom?

Wet- en regelgeving

[Artikel 152 Wetboek van Strafvordering](#)
[Artikel 153 Wetboek van Strafvordering](#)
[Artikel 344 Wetboek van Strafvordering](#)
[Artikel 225 Wetboek van Strafrecht](#)
[Artikel 226 Wetboek van Strafrecht](#)

Themablad beroepscode

'Ik zweer (beloof)... dat ik de aan mij verstrekte opdrachten plichtsgetrouw en nauwgezet zal volbrengen..'
(Uit de ambtseed/belofte)

Geweldgebruik

Om te beschermen of te handhaven mogen en moeten politiemensen geweld gebruiken als de situatie daar om vraagt. Het gebruik van geweld door de politie is onderdeel van het professioneel vakmanschap van politiemensen. Agenten zetten hun vakmanschap en hun geweldsbevoegdheid in voor een veiliger Nederland en zetten een bewuste stap naar voren als het moet. De maatschappij moet erop kunnen vertrouwen dat de politie professioneel omgaat met deze geweldsbevoegdheid.

Kader

- Als ik geweld gebruik, doe ik dit proportioneel en subsidiair.
- Bij geweldgebruik vermeld ik de feiten en omstandigheden en koppel ik ook mijn dilemma's terug aan mijn leidinggevende.
- Ik zorg dat mijn kennis en vaardigheden op het gebied van geweldgebruik op het vereiste peil zijn.
- Waar mogelijk vermijd ik geweld. Waar nodig, gebruik ik geweld.
- Als ik geweld heb gebruikt dan ben ik hier open en transparant over.

Dilemma's

- Je wilt graag praten over je inzet van geweld, maar collega's waarschuwen dat je maar beter je mond kunt houden om problemen te voorkomen. Wat doe je?
- Een van je collega's heeft voor jouw gevoel altijd een smoesje als er een spannende melding komt, waardoor hij er niet bij is. Hoe ga je hiermee om?
- Je ziet dat je collega bij een aanhouding een geboeide verdachte een knietje geeft. Hoe ga je hiermee om?
- Er komt een burger aan het bureau klagen over excessief geweldgebruik door collega's. Als leidinggevende heb je daar geen melding van gehad. Hoe los je dit op?

Hulpvragen

Om tijdens een (team)bijeenkomst dit thema meer concreet te maken:

1. Niet alle 'do's en don'ts' zijn even concreet. Welke vind je het moeilijkst om invulling aan te geven?
2. Welke aspecten spelen volgens jou een rol bij het geven van deze invulling?
3. Zouden er volgens jou ten aanzien van dit thema meer concrete verboden of geboden gesteld moeten worden? Zo ja, welke en waarom?

Wet- en regelgeving

[Artikel 76 Barp](#)

[Artikel 125 Ambtenarenwet](#)

Themablad beroepscode

'Het gebruik van een gewelddmiddel is uitsluitend toegestaan aan een ambtenaar aan wie dat gewelddmiddel rechtens is toegekend, voor zover hij optreedt ter uitvoering van de taak met het oog waarop het gewelddmiddel hem is toegekend, en die in het gebruik van dat gewelddmiddel is geoefend.'

(Artikel 4 Ambtsinstructie)

Financiële belangen

De financiële belangen van de medewerker kunnen de belangen van de politie raken als deze een integere bedrijfsvoering of onafhankelijke besluitvorming in de weg staan.

Koersgevoelige informatie, opgedaan tijdens het werk, kan leiden tot financiële belangenverstremgeling, onder meer bij medewerkers die werken:

1. op het gebied van inkoopprocessen en aanbestedingen
2. op het gebied van verlenen van commerciële advies- en onderzoeksopdrachten
3. op het gebied van financieel-economische opsporing
4. als korpsleiding en management met strategische, tactische en operationele verantwoordelijkheden.

Kader

- Ik toets of mijn financiële belangen, dan wel mijn effectenbezit en transacties in effecten, de belangen van de dienst kunnen raken.
- Als ik twijfel of er sprake is van belangenverstremgeling, meld ik dit bij mijn leidinggevende.
- Ik zorg dat ik geen financiële belangen heb waardoor een goede functievervulling niet in redelijkheid is verzekerd.
- Als ik bij het uitoefenen van mijn

functie de beschikking krijg over informatie waarvan ik weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat deze koersgevoelig is, meld ik dit.

- Van mij wordt een alerte houding verwacht. Ik moet mij bewust zijn van mogelijke risico's.
- Ik voorkom dat ik in een situatie terechtkom van (schijn van) financiële belangenverstremgeling door bepaalde taakopdrachten of koersgevoelige informatie.

Dilemma's

- Je werkt in een onderzoek naar verduistering bij een beursgenoteerde onderneming. Wat doe je met deze informatie?
- Je werkt op de tapkamer en hoort over de tap dat er een fusie op handen is tussen twee beursgenoteerde ondernemingen. Hoe ga je hiermee om?
- Uit een onderzoek blijkt dat de leiding van een beursgenoteerd bedrijf zich mogelijk schuldig maakt aan strafbare feiten. Wat doe je?

Themablad beroepscode

'Het is de ambtenaar verboden financiële belangen te hebben, effecten te bezitten of effectentransacties te verrichten waardoor de goede vervulling van zijn functie of het goed functioneren van de openbare dienst, voor zover dit in verband staat met zijn functievervulling, niet in redelijkheid zou zijn verzekerd.'
(Artikel 55b, lid 4 Barp)

Hulpvragen

Om tijdens een (team)bijeenkomst dit thema meer concreet te maken:

1. Er zijn verschillende 'do's en don'ts' met betrekking tot dit thema. Welke is/zijn het meest op jou en je werk van toepassing?
2. Kun je een praktijkvoorbeeld noemen waarin de 'do's en don'ts' een rol speelden? Welke afwegingen maakte je toen?
3. Zou je met het inzicht van nu hetzelfde doen? Zo nee, wat zou je nu anders doen en waarom?

Wet- en regelgeving

Artikel 55b Barp

Artikel 125 quinquies lid 1 Ambtenarenwet

Zakendoen met leveranciers

De politie beschikt over veel informatie. De burger en veiligheidspartners moeten erop kunnen vertrouwen dat er zorgvuldig met de informatie wordt omgegaan. Het schenden van dit vertrouwen kan ook imagoschade opleveren. De financiële belangen van de medewerker kunnen de belangen van de politie raken als deze een integere bedrijfsvoering of onafhankelijke besluitvorming in de weg staan.

Koersgevoelige informatie, opgedaan tijdens het werk, kan leiden tot financiële belangenverstremgeling, onder meer bij medewerkers die werken:

1. op het gebied van inkoopprocessen en aanbestedingen
2. op het gebied van verlenen van commerciële advies- en onderzoeksopdrachten
3. op het gebied van financieel-economische opsporing
4. als korpsleiding en management met strategische, tactische en operationele verantwoordelijkheden.

Kader

- Ik toets of mijn financiële belangen, dan wel mijn effectenbezit en transacties in effecten, de belangen van de dienst kunnen raken.
- Als ik twijfel of er sprake is van belangenverstremgeling, meld ik dit bij mijn leidinggevende.
- Ik zorg dat ik geen financiële belangen heb waardoor een goede functievervulling niet in redelijkheid is verzekerd.
- Als ik bij het uitoefenen van mijn functie de beschikking krijg over informatie waarvan ik weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat deze koersgevoelig is, meld ik dit.
- Van mij wordt een alerte houding verwacht. Ik moet mij bewust zijn van mogelijke risico's.
- Ik voorkom dat ik in een situatie terecht-

Themablad beroepscode

'Het is de ambtenaar verboden financiële belangen te hebben, effecten te bezitten of effectentransacties te verrichten waardoor de goede vervulling van zijn functie of het goed functioneren van de openbare dienst, voor zover dit in verband staat met zijn functievervulling, niet in redelijkheid zou zijn verzekerd.'
(Artikel 55b, lid 4 Barp)

kom van (schijn van) financiële belangenverstremgeling door bepaalde taakopdrachten of koersgevoelige informatie.

Dilemma's

- Je werkt in een onderzoek naar verduistering bij een beursgenoteerde onderneming. Wat doe je met deze informatie?
- Je werkt op de tapkamer en hoort over de tap dat er een fusie op handen is tussen twee beursgenoteerde ondernemingen. Hoe ga je hiermee om?
- Uit een onderzoek blijkt dat de leiding van een beursgenoteerd bedrijf zich mogelijk schuldig maakt aan strafbare feiten. Wat doe je?

Hulpvragen

Om tijdens een (team)bijeenkomst dit thema meer concreet te maken:

1. Er zijn verschillende 'do's en don'ts' met betrekking tot dit thema. Welke is/zijn het meest op jou en je werk van toepassing?
2. Kun je een praktijkvoorbeeld noemen waarin de 'do's en don'ts' een rol speelden? Welke afwegingen maakte je toen?
3. Zou je met het inzicht van nu hetzelfde doen? Zo nee, wat zou je nu anders doen en waarom?

Wet- en regelgeving

Artikel 55b Barp

Artikel 125 quinquies lid 1 Ambtenarenwet

Omgaan met zakelijke uitnodigingen

Themablad beroepscode

Het komt vaak voor dat externe partijen een uitnodiging sturen voor een evenement in binnen- of buitenland. Wanneer het evenement een educatieve, zakelijke of netwerkfunctie heeft, kan de aanwezigheid van een medewerker gepast zijn, zolang de omstandigheden in het oog worden gehouden. Het evenement moet functioneel, sober en doelmatig zijn. Net als bij het aannemen van geschenken, moet ook hier (de schijn van) beïnvloeding worden voorkomen.

Kader

Nut en noodzaak

- Ik denk na over het nut en de noodzaak van mijn aanwezigheid op het evenement.
- Ik ga na wat het doel van het evenement is, wie er nog meer vertegenwoordigd of genodigd is en wie de aangewezen persoon is om het evenement bij te wonen.
- Ik zorg voor de juiste (getalsmatige) vertegenwoordiging aan de hand van inhoudelijke expertise of functie.
- Ik bespreek uitnodigingen vooraf altijd met mijn leidinggevende.

Kosten

- Ik ga na wat de kosten van een aangeboden event zijn. Wanneer een leverancier de kosten van een

evenement, etentjes tijdens een congres, vervoer naar een congres of overige (verblijfs)kosten voor mij wil betalen, sla ik dit af en betaal ik dit zelf. Ook een korting speciaal voor de politie sla ik af.

- Ik betaal mijn kosten zelf en declareer gemaakte kosten conform de daarvoor bestaande regels.
- Ik ga na of er in plaats van een internationaal congres een soortgelijk evenement in Nederland is.

Onafhankelijkheid

- Ik ga niet naar een evenement van een leverancier waarmee een aanbestedings- of inkoopproces loopt.
- Ik ga niet in op persoonlijke (privé) uitnodigingen.

Dilemma's

- Je krijgt een uitnodiging van een leverancier om met collega's naar een congres te gaan waar de laatste marktontwikkelingen worden gepresenteerd. Wat doe je?
- Je krijgt een uitnodiging van een vriend die voor leverancier X werkt. Deze leverancier levert onder andere aan de politie. Wat doe je?

Hulpvragen

Om tijdens een (team)bijeenkomst dit thema meer concreet te maken:

1. Er zijn verschillende 'do's en don'ts' met betrekking tot dit thema. Welke is/zijn het meest op jou en je werk van toepassing?
2. Kun je een praktijkvoorbeeld noemen waarin de 'do's en don'ts' een rol speelden? Welke afwegingen maakte je toen?
3. Zou je met het inzicht van nu hetzelfde doen? Zo nee, wat zou je nu anders doen en waarom?

Wet- en regelgeving

Aanbestedingswet 2012

Artikel 55c Barp

Artikel 14b Brvp

Gerelateerde themabladen

- Het aannemen van geschenken
- Zakendoen met leveranciers
- Omgaan met informatie
- Representativiteit
- Nevenwerkzaamheden

Lidmaatschap van een vereniging

Werkzaam zijn bij de politie betekent ook dat de medewerker zich bewust moet zijn dat bepaalde gedragingen of contacten in de privésfeer kwetsbaar (kunnen) maken en de organisatie in een negatief daglicht (kunnen) stellen. In bepaalde gevallen kan daarom verwacht worden dat deze gedragingen of contacten achterwege worden gelaten. Ook al zijn ze op zichzelf niet strafbaar. Hierdoor kan er een beperking gelden voor o.a. de vrijheid van vereniging.

Kader

- Onze kernwaarden integer, betrouwbaar, moedig en verbindend kennen geen vrije tijd. In de ogen van de burger ben ik 'van de politie' en deze ogen zijn altijd op mij gericht.
- Ik draag bij aan een positief imago van de politie en geef in houding, uiterlijk en gedrag het goede voorbeeld.
- In privésituaties vermijd ik omgang met individuen, verenigingen of groepen die een imago hebben dat in strijd is met mijn functie als politieambtenaar.
- In privésituaties verkeer ik niet willens en wetens in omgevingen met personen waarvan ik kan weten dat zij min of meer structureel normen en wetten overtreden. Het lidmaatschap van een vereniging waarvan de

individuele leden crimineel gedrag vertonen, en waarbij deze personen zich daar ook op laten voorstaan dan wel daar openlijk voor uitkomen, is in elk geval als een dergelijke situatie te beschouwen.

Dilemma's

- Je bent lid van een voetbalclub. Een nieuwe sponsor blijkt een familiebedrijf te zijn waar een strafrechtelijk onderzoek naar loopt. Wat doe je?
- Je wilt bij een motorclub. Je ziet dat de leden van de motorclub die je op het oog hebt, een three-piece-back-patch dragen. Word je lid?
- Je bent lid van een vereniging. Je verneemt dat enkele leden van de vereniging betrokken zijn bij het plegen van misdrijven. Wat doe je?

Themablad beroepscode

'Ik zweer (beloof), dat ik mij zal gedragen zoals een goed ambtenaar betaamt, dat ik zorgvuldig, onkreukbaar en betrouwbaar zal zijn en dat ik niets zal doen dat het aanzien van het ambt zal schaden.'
(Uit de ambtseed/beloofte)

- Je hebt bardienst bij jouw club. Na de wedstrijd wordt er gezellig alcohol gedronken. Van sommige spelers weet je dat ze straks met de auto naar huis gaan. Wat doe je?

Hulpvragen

Om tijdens een (team)bijeenkomst dit thema meer concreet te maken:

1. Niet alle 'do's en don'ts' zijn even concreet. Welke vind je het moeilijkst om invulling aan te geven?
2. Welke aspecten spelen volgens jou een rol bij het geven van deze invulling?
3. Zouden er volgens jou ten aanzien van dit thema meer concrete verboden of geboden gesteld moeten worden? Zo ja, welke en waarom?

Wet- en regelgeving

Grondwet, artikel 8

Ambtenarenwet, artikel 125a

Grondwet, artikel 10

Ambtenarenwet, artikel 125ter